

**KORPORACIJAS
SELONIJAS PALĪDZĪBAS BIEDRĪBAS
SAVSTARPĪGĀS APDROŠINĀŠANAS
BIEDRĪBAS**

STATUTI

**Korporācijas
Selonijas Palīdzības B-bas Savstarp.
Āpdrošināšanas Biedrības**

statuti.



R i g ā,

Paju Sab. „Izdēvējs“ spiestuve, Elizabetes ielā № 83/85.

1 9 2 6.

L. U. 711. 1907
IR. 1907
96 - 5014

Korporācijas Selonijas Palīdzības B-bas Savstarp. Apdrošināšanas Biedrības **s t a t u t i.**

1. Biedrības mērķis, viņas pienākumi un tiesības.

1. Korporācijas Selonijas palīdzības biedrības Savstarpīgā Apdrošināšanas biedrība dibināta saskaņā ar «Noteikumiem par kooperatīvām sabiedrībām un savienībām». Viņas mērķis ir:

a) Apdrošināt savu biedru 1) kustamu un nekustamu mantu pret uguni, nodrošinot atlīdzību par zaudējumiem, kas kustamā un nekustamā mantā var celties no uguns, zibeņa, elektricitātes, gāzes sprādzieniem un ugunsgrēka dzēšanas darbiem; 2) dzīvību, t. i. nodrošinot attiecīgām personām ienākumus un kapitalus, izmaksājumus pēc noteikta laika notecēšanas jeb nāves gadījumā; 3) kapitalus un ienākumus, kurus izmaksā, ja apdrošinātājs saudē dzīvību vai darba spēju pateicoties nelaiemes gadījumam vai arī, ja darba spējas zaudēšana notiek aiz ilgstošas slimības sekām; 4) īpašumus, mantu, vērtības un intereses pret zaudējumiem, kuri var celties caur krusu, vētru, ielaušanās zādzībām, visāda veida eksplozijām, logu stiklu plīšanu, mājlopu ap-

drošināšanu pret sērgu, nelaiemes gadījumiem un zādībām, kādi gadījumi atsevišķi atzīmējami apdrošināšanas dokumentā; 5) pūra naudas;

b) rūpēties par savu biedru materialo un garīgo labklājību;

c) cīnīties pret epidemijām, ugunsgrēka un citām nelaimēm.

2. Biedrībai ir tiesība daļu no viņas uzņemtā riska pārapsdrošināt citās, tiklab Latvijas kā ārzemju biedrībās.

3. Biedrība darbojās Latvijā un tās pārvalde atrodas Rīgā. Biedrībai ir atļauts nodibināt visās Latvijas pilsētās un apvidos nodaļas un aģentūras.

4. Savu mērķu sasniegšanai biedrībai starp citu atļauts:

a) pieaicināt darbā un algot specialistus un citus darbiniekus, kā arī organizēt dažādas biedrības mērķiem piemērotas iestādes;

b) iepazīstināt iedzīvotājus ar cīņas līdzekļiem pret lipīgām slimībām, sarīkojot kursus, priekšlasījumus un izstādes, atverot bibliotekas un muzejus;

c) sarīkot, teatrus, bazarus, loterejas ar attiecīgu atļauju un citus izrīkojumus;

d) izsniegt no slimībām cietušiem atsevišķos gadījumos pabalstus.

5. Biedrībai tiesība stāties sakaros ar valdību, sabiedriskām iestādēm un ar citām biedrībām un kooperatīviem, kopējās darbības nolūkā apvienoties savienībās, kā arī iestāties par biedri citās viņas mērķiem pemērotās organizacijās un sūtīt uz minēto organizāciju sapulcēm savus priekšstāvjus.

6. Biedrībai ir visas juridiskas personas tiesības, starp citu: sūdzēt un atbildēt tiesā, pieņemt dāvinājumus, mantot, uz vispārējas sapulces lēmuma ar rezerves un apdrošināšanas kapitalu zumām iegūt, ierīkot, nomāt, iekļāt un atsavināt kustamu

un nekustamu īpašumu un slēgt visāda veida līgumus.

7. Biedrība atbild par saviem uzņemtiem pienākumiem ar visu savu kustamo un nekustamo īpašumu un kapitālu.

8. Biedrībai ir tiesības atklāti izūtrupēt vai no brīvas rokas pārdot bojātas un nebojātas preces, kustamus īpašumus un citus priekšmetus, kuŗus tā pie zaudējumu norēķiniem saņēmusē no apdrošinātājiem.

9. Biedrība ievieto savus sludinājumus likumā un statutos paredzētos gadījumos «Valdības Vēstnesī», kā arī pēc biedrības ieskata vienā vai vairākos vietējos laikrakstos.

10. Biedrībai ir savs zīmogs ar tās nosaukumu.

II. Biedrības sastāvs. Biedru pienākumi un tiesības.

11. Par biedriem var būt Korporācijas Selonijas palīdzības biedrības biedri un viņu ģimenes locekļi, ne jaunāki par 18 gadiem.

12. Jaunus biedrus uzņem valde.

13. Katrs biedrs iemaksā iestāšanās naudu, kuŗas lielumu nosaka pilna sapulce.

Piezīme. Biedrs, kuŗš ar valdes lēmumu uzņemts un iemaksājis iestāšanās naudu, bet vēl nav biedrībā apdrošinājies, nevar tikt ievēlēts valdē un revīzijas komisijā un pilnā sapulcē var piedalīties tikai ar padomdevēja balsi.

14. Katram biedrim ir tikai vienas balss tiesība.

15. Biedrim jāpilda visas sapulcēs pieņemtās instrukcijas statutu robežās.

16. Biedrs var labprātīgi izstāties no biedrības, iesniedzot par to rakstisku paziņojumu valdei.

17. Ja biedrs neizpilda savus pienākumus pret biedrību, vai pārkāpj biedrības statutus un tās likumīgās prasības, vai vispār kaitē biedrības interesēm, vai tiek izslēgts jeb izstājās no Korporācijas Selonijas palīdzības biedrības, tad pilna sapulce, aizklāti balsojot, to var izslēgt no biedrības, pie kam attiecīgam biedrim par to iepriekš jāpaziņo un sapulcei jāuzklausā viņa paskaidrojumi, ja viņš vēlas dot tādus.

18. Izslēgto biedri var no jauna uzņemt biedrībā tikai ar pilnas sapulces lēmumu.

19. Labprātīgi izstājies vai izslēgts biedrs atbild līdz ar citiem biedriem par biedrības zaudējumiem, kas celtos izstāšanās gadā.

Piezīme. Ja 14. pantā minētais rakstiskais paziņojums par izstāšanos ir iesniegts ne vēlāk, kā trīs mēnešus pirms gada beigām, izstāšanās diena ir tekošā gada pēdējā diena. Pretējā gadījumā izstāšanās diena ir nākošā gada pēdējā diena.

20. Ja biedrībai celtos zaudējumi, kuļus tā nevar segt ar kārtējiem ienākumiem, tad katrs biedrs atbild par tiem ar savu mantu, bet atbildība nevar būt lielāka par 10% no zumas, par kuļu viņš apdrošinājies biedrībā.

21. Pie iestāšanās biedrs dod parakstu, ka uzņemas 20. pantā minēto papildu atbildību, kā arī samērīgu atbildības daļu no tiem biedrības pienākumiem, kas cēlušies pirms viņa iestāšanās biedrībā, un pildīs statutu noteikumus.

22. Biedrības izdevumu segšanai biedri, uz vispārīgas sapulces lēmumu, maksā vai nu 1) gada maksas proporcionāli apdrošinātās zumaš vērtībai, vai 2) gadskārtējas premijas, kuļu aprēķināšanas kārtību nosaka pilna sapulce, un 3) vai abas kopā.

23. Izdarot apdrošināšanu, katrs biedrs iesniedz īpašu anketi. Zemāko un augstāko apdrošināšanas zumu nosaka pilna sapulce.

24. Izstājoties, kā arī izslēgšanas gadījumā, biedrim nav tiesība dabūt kādu daļu no rezerves kapitāla vai citas biedrības mantas.

III. Biedrības līdzekļi.

25. Biedrības līdzekļi sastāv no: a) biedru iestāšanās maksām, b) kapitālu procentiem, c) gada tīrā atlikuma, d) pabalstiem no valdības un pašvaldības iestādēm un sabiedriskām organizācijām, e) ziedojumiem un f) neparedzētiem ieņēmumiem.

26. Biedrības līdzekļi sadalās: a) apdrošināšanas kapitālā, b) rezerves kapitālā un c) specialos kapitālos.

27. Apdrošināšanas kapitāls sastādās no gadskārtējiem atskaitījumiem no biedrības tīrā atlikuma un izlietojams biedrības pienākumu pildīšanai pret apdrošinātājiem un cīņai ar epidēmijām, ugunsgrēkiem un citām nelaimēm.

Piezīme. Apdrošināšanas kapitālam piešķirtajā zuma nevar būt mazāka par 20% no tīrā gada atlikuma.

28. Rezerves kapitāls sastādās no biedru iestāšanās maksām un ikgadējiem, vismaz 20% atskaitījumiem no tīra atlikuma, rezerves kapitāla proc., kā arī citiem līdzekļiem pēc pilnas sapulces lēmuma. Rezerves kapitāls izlietojams biedrības varbūtēju zaudējumu segšanai pēc apdrošināšanas kapitāla izlietošanas, kā arī saskaņā ar § 6.

Piezīme. Tīra atlikuma piešķiršanu rezerves kapitālam var ar pilnas sapulces lēmumu pārtraukt, ja rezerves kapitāls ir sasniedzis 20% no notecējušā gadā apdrošināto zumu vērtības un pie tam nav mazāks par 3000 latiem.

29. No specialiem ziedojumiem un pabalstiem, ieņēmumiem no izrikojumiem un atskaitījumiem no tīra atlikuma ar pilnas sapulces lēmumu var dibināt specialus kapitālus biedrības atsevišķu mērķu

veicināšanai, starp citu biedru garīgās labklājības veicināšanai un kultureliem mērķiem. Šo kapitalu pārvaldīšanas un izlietošanas kārtību nosaka pilna sapulce.

30. Biedrības kasē var turēt skaidrā naudā ne vairāk, kā pilna sapulce nolēmusi. Pārejā zuma noguldama kreditiestādēs, jeb pirmklasīgos drošos un viegli realizējamos vērtspapīros, saskaņā ar pilnas sapulces lēmumu.

IV. Biedrības atbildība.

a) Pie dzīvības un kapitalu un ienākumu apdrošināšanas.

31. Apdrošināšanas līgumu slēdz rakstītā veidā ar īpašu dokumentu, kuru sauc par apdrošināšanas polisi.

32. Personu, kas noslēdz ar biedrību līgumu, sauc par apdrošinātāju, personu, kuŗas nāve uzliek biedrībai pienākumu izmaksāt apdrošināto zumu, sauc par apdrošināto, un personu, kam jāsaņem apdrošināšanas zuma, par labuma gūvēju. Apdrošinātājs un apdrošinātais var būt viena persona.

33. Apdrošināšanu var noslēgt par labu personai, kuŗas vārds minēts polisē vai arī polises uzrādītājam.

Līdz tam laikam, kamēr labumu gūvējam nerodas tiesība uz apdrošināšanas zumu, apdrošinātājs var mainīt ieguvēju ar uzrakstu uz polices, pie kam uzraksts jāapliecina biedrības valdei, notaram vai policijai. Ka šāds pārvedums noticis, tas jāpaziņo biedrības valdei.

34. Līdz iepriekšējā pantā minētam termiņam biedrība pieņem rīkojumus, zīmejoties uz apdrošināšanu, tikai no apdrošinātāja vai viņa tiesību pēcnieka, pie kam obligatoriski jāuzrāda police.

35. Apdrošināšanas līgumu slēdz uz to ziņu pamata, kuŗas apdrošinātājs iesniedz atbilžu veidā

uz anketas jautājumiem, kuŗas formu noteic biedrības pilna sapulce; atbilžu pareizību apdrošinātājs apliecina ar savu parakstu.

36. Anketai apdrošinātājs pievieno 1) apliecību par apdrošinātā vecumu, 2) citus dokumentus, kuŗus biedrības valde atrod par vajadzīgiem līguma noslēgšanai.

37. Biedrības apdrošināšanas polises izsniedz ar valdes priekšsēdētājā vai viņa vietnieka, viena valdes locekļa un kasiera parakstu un tanīs janorāda:

- a) biedrības nosaukums;
- b) apdrošinātā un apdrošinātāja vārds, uzvārds un nodarbošanās;
- c) apdrošinātā dzimšanas datums un vecums, kas ņemts vērā, noteicot apdrošināšanas premiju;
- d) plāns, pēc kuŗa apdrošinājums noslēgts;
- e) apdrošināšanas zuma;
- f) apdrošināšanas līguma sākums;
- g) prēmijas lielums un tās nomaksas termiņi;
- h) labuma gūvēja vārds, uzvārds vai citas pazīmes, kas neapšaubami norādītu labuma gūvēja personu, vai arī norādījums, ka polise izsniegta uz uzrādītāja vārda.

Bez tam uz polises jāatzīmē: a) reduceto apdrošināšanas zumu tabele un b) izpirkšanas zumu tabele.

38. Apdrošināšanas līgums stājas spēkā plkst. 24 tanī dienā, kad izsniegta polise, ja apdrošinātājs ir iemaksājis pienācīgo gada premiju vai tās norunāto daļu līdz ar attiecīgām piemaksām (nodokļiem un tml.).

Apdrošinātājs maksā prēmijas par gadu uz priekšu. Gada premijas nomaksas var tikt sadalītas vairakās daļās, maksājamās par katru gada daļu iepriekš, par ko apdrošinātājs maksā bez attie-

cīgas gada prēmijas daļas papildam 3% no prēmijas, ja maksā ik pusgadu, 4% — ja maksā ik četrus mēnešus, 5% — ja maksā ik trīs mēnešus, un 8% — ja maksā ik mēnesi.

Gadījumā, ja gada premijas maksa sadalīta, atlikušās daļas uzskatamas kā apdrošinātāja parāds biedrībai un biedrība tās ietur visos maksājumos sakarā ar apdrošināšanu, papildu maksājumi (nodokļi, zīmogmarkas un tml.) jāmaksā reizē ar premiju.

39. Par 38. pantā noteikto maksājumu kārtību apdrošinātājs vienojas ar biedrības valdi. Pieņemtā kārtība nevar tikt grozīta viena gada laikā.

40. Noteicot apdrošinātās personas vecumu, ņem vērā viņa pilnu gadu skaitu tajā dienā, kad valde pieņem apdrošināšanas pieteikumu, pie kam laiku, isāku par 6 mēnešiem neņem vērā, bet laiku 6 mēneši un vairāk skaita par veselu gadu.

41. Apdrošinātājam pašam jārupējās par kārtīgu prēmiju vai to daļu nomaksu, biedrības valdei nav pienākums atgādīnāt maksāšanas termiņus.

42. Par katru maksājumu biedrības valde izdod kvīti, kuŗu paraksta biedrības valdes pilnvarots loceklis un kasiers.

43. Ja prēmija nav nomaksāta laikā, tad apdrošinātājam tiesība to nomaksāt triju mēnešu laikā, pie kam tas maksā par pirmo mēnesi 1%, par divi mēnešiem — 2% un par 3 mēnešiem — 3% soda naudas no maksājamās zumas.

Ja apdrošinātais nomirst līdz minēto triju mēnešu izbeigšanās termiņam, tad, izmaksājot apdrošināšanas zumu, biedrība atvelk parādā palikušo premiju līdz ar attiecīgo soda naudu.

44. Ja līdz triju mēnešu papildu termiņa beigām prēmija līdz ar soda naudu nebūs iemaksāta biedrībai, tad par tiem līgumiem, par kuŗiem maksātas ne mazāk, kā trīs pilnas gada premijas un par kuŗiem līdz minētā termiņa beigām nav paziņojuma par apdrošināšanas izpirkšanu, biedrības atbildība

paliek spēkā 45. pantā noteiktos apmēros par zumu, kas pilnīgi samaksāta (reduceta zuma).

45. Lai noteiktu reducētās zumas apmēru, jāturas pie sekošiem noteikumiem: reducētā zuma stāv tādā attiecībā pret polisē minēto zumu, kā biedrībai iemaksāto pilnu gadu premiju skaits pret visu līgumā paredzēto gada premiju skaitu.

46. Apdrošinātājs, kas iemaksājis ne mazāk par trim pilnām gada premijām, var: a) ja grib izbeigt apdrošināšanas līgumu, prasīt no biedrības atpakaļ 80% no attiecīgās apdrošināšanas premiju rezerves, b) ja grib mainīt apdrošināšanas noteikumus, prasīt, lai biedrība ieskaita minēto šī panta a punktā zumu kā premiju apdrošināšanai uz jauniem noteikumiem.

47. Biedrībai tiesība pārtraukt apdrošināšanas līgumu, ja tas bijis spēkā mazāk nekā 3 gadus, apdrošināšanas personai dzīvai esot, ja izrādītos, ka apdrošinātājs sniedzis nepareizas ziņas, kuŗām nozīme apdrošināšanas noteikumu noteikšanā.

48. Ja apdrošinātais miris, labumu gūvējam jāiesniedz ne vēlāk, kā 30 dienu laikā biedrībai paziņojums par apdrošinātā nāvi, un ne vēlāk, kā gada laikā, skaitot no apdrošinātā nāves dienas, vēl šādus dokumentus:

- 1) attiecīgu iestāžu izdotās liecības par nāvi un paglabāšanu;
- 2) ārsta apliecību par nāves cēloņiem.

Ārsta parakstu jāapliecina policijai vai notaram.

49. Biedrībai apdrošināšanas zuma nav jāmaksā sekošos gadījumos:

- a) ja triju pirmo apdrošināšanas gadu laikā apdrošinātā nāve rodas caur pašnāvību;
- b) ja ar tiesas spriedumu iegūvējs būs atzīts par vainīgu apzīmētā dzīvības atņemšanā apdrošinātam, vai par dalībnieku šādā noziegumā;

- c) ja prasība izsniegt apdrošināšanas zumu nebūs izsniegta 10 gadu laikā, skaitot no apdrošinātā nāves dienas.

Piezīme. Uz biedrības pilnas sapulces lēmuma pamata šini pantā minētos gadījumos apdrošināšanas zumu var arī izmaksāt.

- b) pieuguns un cita veida apdrošināšanas.

50. Visos citos apdrošināšanas veidos atbildību, apdrošināšanas kārtību un citus noteikumus noteic pilna sapulce un tie drukājami polisēs.

V. Biedrības pārvaldīšana.

51. Biedrību pārvalda: a) biedru vispārēja sapulce, valde un c) revīzijas komisija.

Piezīme. Atsevišķu biedrības darbības nozaru pārzināšanai un vadīšanai, kā arī dažādu jautājumu apspriešanai var nodibināt īpašas komisijas, kuŗas darbojas uz pilnas sapulces apstiprinātu instrukciju pamata valdes uzraudzībā.

A. Biedru vispārēja sapulce.

52. Biedru vispārējas sapulces ir:

a) kārtējas, kuŗas valde sasauc katru gadu, ne vēlāk kā aprīļa mēnesī, apstiprināt pagājušā gada pārskatu un budžetu tekošam gadam, ievēlēt biedrības amata personas, kā arī izšķirt dažādus jautājumus, kuŗi pārsniedz valdes varu, un

b) ārkārtējas, kuŗas sasauc valde pēc sava ieskata, vai arī uz revīzijas komisijas, vai vienas desmitās daļas biedru rakstisku pieprasījumu.

Piezīme I. Valdes pienākums ir sasaukt sapulci 2 nedēļu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas, pretējā gadījumā sapulci sasauc revīzijas komisija.

Piezīme II. Pirmo pilnu sapulci pēc biedrības reģistrēšanas (biedrības organizācijas sapulci) sasauc statutu parakstītāji.

53. Biedru vispārējas sapulces izšķir visus uz biedrības darīšanām attiecošos jautājumus, bet to uzdevums katrā ziņā ir:

a) ievēlēt valdes un revīzijas komisijas locekļus un kandidātus uz šiem amatiem, kā arī atcelt no amata šīs personas, pirms vēl nav notecējis termiņš, uz kādu viņas ievēlētas, ja to atrod par vajadzīgu;

b) nodibināt komisijas dažādu jautājumu apspriešanai vai atsevišķu nozaru pārzināšanai;

c) caurlūkot un apstiprināt noteikumus un instrukcijas pārvaldes orgāniem, dažādām ievēlētām komisijām, kā arī attiecībā uz biedrības apdrošināšanas operācijām;

d) izšķirt sūdzības par pārvaldes orgāniem;

e) caurlūkot un apstiprināt gada pārskatus pēc revīzijas komisijas ziņojuma noklausīšanās, sadalīt peļņu un zaudējumus un apstiprināt izdevumu budžetu biedrības darbībai;

f) apstiprināt apdrošināšanas un polisu noteikumus;

g) izšķirt visas lietas, kuŗas pārsniedz valdes pilnvaru robežas;

h) izšķirt jautājumus par statutu pārgrozīšanu un papildināšanu, kā arī lemt par biedrības darbības izbeigšanu un likvidācijas kārtību;

i) noteikt maksimālo aizņēmuma zumu, ja tāda būtu vajadzīga;

k) izšķirt jautājumus par nekustamu īpašumu iegūšanu, atsavināšanu un iekļāšanu.

Piezīme. Biedru vispārējai sapulcei ir tiesība savās izdodamās instrukcijās ieviest noteikumus par naudas sodiem instrukciju pārkāpšanas gadījumos.

54. Par biedru vispārēju sapulču laiku, vietu un dienas kārtību valde izziņo biedriem rakstiski, vismaz vienu nedēļu pirms sapulces.

55. Biedru vispārējā sapulcē biedri var piedalīties personīgi un tā ir pilntiesīga pie katra sanākušo biedru skaita, ja sapulce statutos noteiktā kārtībā pareizi izziņota. Sapulce var lemt tikai par tiem jautājumiem, kas paredzēti pavēstē uzrādītā dienas kārtībā. Visi vispārējā sapulcē izspriežamie priekšlikumi iesniedzami tai vienīgi caur valdi ar pēdejās atziņu un ar revīzijas komisijas atsauksmi. Biedrības atsevišķiem biedriem, kuri grib griesties pie vispārējās sapulces ar kaut kādiem priekšlikumiem, jāiesniedz tie rakstiski valdei, ne vēlāk kā 7 dienas pirms vispārējās sapulces notikšanas.

56. Biedru vispārējā sapulce ievēl no sava vidus sapulces vadītāju, par kuru nevar būt valdes vai revīzijas komisijas loceklis, kā arī sekretaru protokola rakstīšanai.

57. Biedru vispārējā sapulcē jautājumi izšķirami ar vienkāršu klātesošo balsu vairākumu. Jautājumu izšķiršanai par statutu pārgrozīšanu, par biedru izslēgšanu, par valdes un revīzijas komisijas atstādināšanu no amata un par biedrības likvidāciju nepieciešams divas trešdaļas klātesošo balsu vairākums.

58. Biedrības amata personu vēlēšanas notiek aizklāti balsojot, tāpat arī jautājumu izšķiršana par biedru izslēgšanu un amata personu atstādināšanu no amata. Visus citus jautājumus var izšķirt atklāti balsojot, bet uz ne mazāk kā 10 biedru pieprasījumu arī tādi jautājumi izšķirami aizklāti balsojot.

59. Biedru vispārējās sapulces protokols ierakstams atsevišķā grāmatā un parakstams no sapulces vadītāja, sekretara, klātesošiem valdes un revīzijas komisijas locekļiem un no pilnas sapulces izvēletiem ne mazāk kā 3 protokola parakstītājiem. Biedru vispārējās sapulces lēmumi ir saistoši

visiem biedriem, vai tie sapulcē piedalījušies vai nē. Biedru vispārējā sapulcē katram biedrim ir tiesība paziņot savas īpašas domas un rakstiskā veidā tās pievienot protokolam. Biedru vispārējas sapulces lēmumi paziņojami visiem biedriem sapulces noteiktā kārtībā.

B. Valde.

60. Valde vada visu biedrības darbību un reprezentē biedrību bez īpašas pilnvaras satiksmē ar trešām personām un iestādēm. Valdes un atsevišķu viņas locekļu pienākumus, viņu darbības kārtību un pilnvaras statutu robežās noteic instrukcija, ko apstiprina un pārgroza pilna sapulce. Valdes sēdeklis atrodās Rīgā.

61. Valdes uzdevums starp citu ir:

- a) uzņemt biedrus;
- b) noteikt premiju maksas un apdrošināšanas noteikumus, izdarīt apdrošināšanas operācijas un noslēgt aktīvus un pasīvus pārapdrošināšanas līgumus un likvidēt zaudējumu gadījumus;
- c) pieņemt, izmaksāt, pārvaldīt un uzglabāt naudas zumas, vērtspapīrus un īpašumus pilnas sapulces noteiktā kārtībā;
- d) vest aprēķinus par biedru iemaksām un par izmaksām;
- e) uzraudzīt, ka biedri savas iemaksas izdarītu laikā;
- f) uzraudzīt, ka biedri izpildītu visas pilnas sapulces pieņemtās instrukcijas;
- g) rūpēties par kārtīgu rēķinvešanu un darbvedību;
- h) sastādīt budžetu, darbības planu un gada pārskatu un iesniegt tos pilnas sapulces apstiprināšanai;
- i) izstrādāt instrukcijas, attiecoties uz visām biedrības darbības nozarēm un tās iesniegt pilnas sapulces apstiprināšanai;

k) pieņemt biedrības priekšstāvjus, aģentus un darbiniekus un tos atlaist, noteikt viņu algu un darbību, saskaņā ar pilnas sapulces apstiprinātiem noteikumiem;

l) izdot pilnvaras biedrības darbā uzaicinātām personām;

m) pārzināt visas tekošas darišanas un izdarīt ar tām saistītus norēķinus, kā arī izdarīt ik mēnešus un piepeši biedrības kases revīzijas;

n) sasaukt kārtējas un ārkārtējas vispārējas sapulces;

o) izvest dzīvē vispārējas sapulces lēmumus.

62. Valde sastāv no trim personām, kuŗas no biedru vidus pilna sapulce, aizklāti balsojot, ievēl uz trim gadiem, bez tam tādā pat kārtībā ievēl uz vienu gadu vienu kandidatu, kuŗš stājās klātneesošo vai izstājušos valdes locekļu vietā. Valde izvēl iz šava vidus priekšsēdētāju un priekšsēdētāja biedri. Gadījumā, kad priekšsēdētājs uz laiku izpaliek, viņa vietu izpilda priekšsēdētāja biedrs.

63. Ikgadus izstājās viena trešā daļa valdes locekļu. Pirmos divos gados pēc biedrības atklāšanas valdes locekļu izstāšanos nosaka ar lozēšanu; turpmākos gados valdes locekļi izstājās pēc to pilnvaru notecēšanas.

Piezīme. Izstājušos valdes locekļus var no jauna ievēlēt.

64. Valde sapulcejās pēc vajadzības. Valdes sēdes sasauc priekšsēdētājs jeb viņa prombūtnē viņa vietnieks. Valdes telpās izkarams paziņojums par sēdes laiku un dienas kārtību. Valdes sēdes ir pilntiesīgas, ja taņis piedalas divi no valdes locekļiem, ieskaitot priekšnieku vai tā biedri.

Piezīme. Valdes sēdēs var piedalīties arī biedrības biedri ar padomdevēju balsi, izņemot gadījumus, kad valde atzīst biedrības interesēs par nepieciešamu noturēt slēgtu sēdi.

65. Valdes lēmumi ierakstami protokola grāmatā un parakstami no klātesošiem valdes locekļiem.

Biedrību saistošus dokumentus paraksta priekšnieks vai viņa vietnieks un bez tam vismaz viens valdes loceklis.

P i e z ī m e I. Ar īpašu lēmumu valde var pilnvarot biedrību nesaistošo dokumentu parakstīšanai vienu valdes locekli.

P i e z ī m e II. Valdes locekļiem, kuŗi nepiekrīt vairākuma lēmumam, tiesība pieprasīt viņa īpašu domu ievēšanu protokolā; tādā gadījumā viņš nav atbildīgs par pieņemto lēmumu.

66. Atlīdzību valdes locekļiem par viņu pūlēm pie biedrības lietu pārziņāšanas noteic biedru vispārējā sapulce un ta var sastāvēt vai nu no iepieķš noteikta fiksuma, vai arī no starp valdes locekļiem izdalāmās tīrās peļņas procentuālās daļas, vai arī iz abu šo atalgojumu savienojuma.

67. Kā statutu, tā pilnas sapulces lēmumu pārķāpšanas gadījumā valdes locekļi ir atbildīgi pret biedrību likumīgā ķārtā par zaudējumiem, kuŗi cēlušies dēļ viņu rīcības.

68. Biedrības rēķinu, grāmatu, pārķskatu un vispārīgi valdes darbības caurlūķošanai pilna sapulce izvēl uz vienu gadu revīzijas komisiju, sastāvošu no trim personām un diviem kandidātiem. Revīzijas komisija stāda priekšā savu ziņojumu pilnai sapulķei. Revīzijas komisijā nevar ievēlēt valdes locekļus, ķā arī biedrības algotus spēķus.

69. Statutu noteikumi attiecībā uz valdes priekšņieķu, sastāvu, darbības ķārtību un atalgojumu zīmēķās arī uz revīzijas komisijas locekļiem.

70. Sakarā ar revīzijas rezultātiem, revīzijas komisijai ir tiesība dot aizrādīķumus valķei par tās nepareīzu vai biedrīķai ķaitīķu rīķību. Gadīķumā, ķa

biedrības darbībā uzietas lielākas nekārtības vai ļaunprātīga rīcība, komisija var sasaukt ārkārtēju pilnu sapulci 52. pantā p. b. noteiktā kārtībā.

Piezīme. Revīzijas komisijas locekļi ir kopīgi atbildīgi par nekārtībām, ja pēc to uziešanas tie nav par to rakstiski paziņojuši valdei un tuvākai pilnai sapulcei.

71. Pēc ievēlēšanas revīzijas komisija izvēl no sava vidus revīzijas komisijas priekšsēdētāju, viņa vietnieku un sekretaru. Revīzijas komisijas sēdes sasauc tās priekšsēdētājs pēc vajadzības, vai uz divu revīzijas komisijas locekļu pieprasījuma, kurā gadījumā priekšsēdētājam jāsasauca sēde ne vēlāk kā piecas dienas pēc pieprasījuma saņemšanas. Sēde jāizziņo ne vēlāk kā trīs dienas pirms sēdes noturēšanas. Sēdes pilntiesīgas, ja tajās piedalās vismaz divi revīzijas komisijas locekļi, ieskaitot priekšsēdētāju vai viņa prombūtnes laikā viņa vietnieku. Revīzijas komisija pieņem lēmumus ar klātesošo vienkāršu balsu vairākumu. Atsevišķu revīzijas uzdevumu veikšanai komisija var pilnvarot atsevišķus savus locekļus. Par saviem atzinumiem un novērojumiem revīzijas komisija ziņo vispārējai sapulcei. Revīzijas komisijas sēžu protokolus paraksta visi klātesošie revīzijas komisijas locekļi, pie kam atsevišķam komisijas loceklim ir tiesība pieprasīt viņa īpašu domu ierakstīšanu protokolā.

72. Sūdzības par revīzijas komisiju iesniedzamas pilnai sapulcei caur valdi, kuŗas pienākums ir iesniegt tās līdz ar saviem un revīzijas komisijas paskaidrojumiem tuvākai pilnai sapulcei.

VI. Rēķinvešana un pārskati.

73. Biedrībai obligatoriski jāved visas vajadzīgās grāmatas un jāizdara visi ierakstījumi laikā.

74. Biedrības darbības gads skaitas no 1 janvāra līdz 31. decembrim, bet ja biedrība savu dar-

bību uzsākusi gada otrā pusē, tad pirmais darbības gads skaitās no biedrības atklāšanas dienas līdz nākošā gada 31. decembrim.

75. Par ikkatru notecējušu gadu valde sastāda iesniegšanai kārtējas biedru vispārējas sapulces apstiprināšanai sīku gada pārskatu par biedrības darbību, kā arī budžetu un darbības planu tekošam gadam.

76. Pārskatā, starp citu, jāievieto:

a) bilance,

b) peļņas un zaudējumu rēķins,

c) ziņas par apdrošināto personu daudzumu un apdrošināšanas zūmām un biedrības atbildības kopzumu,

d) ziņas par biedru skaitu gada sākumā un beigās,

e) ziņas par notikušiem nāves un nelaimes gadījumiem, atzīmējot izmaksātās vai izmaksājamas zūmas un nāves un nelaimes gadījumu cēloņus.

77. Pārskatam jābūt sastādītam un parakstītam no valdes un revīzijas komisijas locekļiem ne vēlāk, kā divas nedēļas pirms biedru vispārējas sapulces, kurai šis pārskats iesniedzams. Šo divu nedēļu laikā noteiktās stundās valdes telpās pārskatam jābūt pieietamam biedriem dēļ ieskatīšanās.

78. Biedru vispārīgas sapulces apstiprinātais pārskats uzglabājams biedrības arhīvā, kopijas no tā iesniedzamas attiecīgai valdības iestādei un savienībai, kurā biedrība ir par biedri.

VII. Atlikumi un zaudējumi.

79. Tīru atlikumu, atskaitot no tā ne mazāk par 20 proc. rezerves kapitālam, ne mazāk par 20 proc. apdrošināšanas kapitālam un 30 proc. par labu biedrības speciāliem kapitāliem (§ 29), biedru

vispārēja sapulce var izlietot speciala kapitāla dibināšanai cīņai pret epidēmijām, ugunsgrēkiem un citiem apdrošināšanā pielaistiem nelaimes gadījumiem, kā arī kultureliem mērķiem.

80. Ja biedrībai celtos zaudējumi, kuŗu segšanai nepietiktu rezerves un citu biedrības kapitālu, tad iztrūkstošo zumu izdala uz biedriem, samērā ar viņu apdrošināšanas zumas 20. pantā paredzētās atbildības robežas.

VIII. Speciāli nosacījumi.

81. Lai biedrības darbības pirmo piecu gadu pastāvēšanas laikā nodrošinātu dzīvības apdrošināšanas zumu izmaksu par šīnī laikā notikušiem nāves gadījumiem uz biedru vispārējas sapulces lēmuma pamata, biedriem dzīvības apdrošinātājiem jāpiemaksā starpība starp katrā gadījumā izmaksai piekrītošo dzīvības apdrošināšanas zumu un mirušā biedra iemaksātām premijām, proporcionāli katra atsevišķa biedra dzīvības apdrošināšanas zumām.

IX. Biedrības likvidācija.

82. Biedrība likvidējama:

- a) uz pilnas sapulces lēmuma;
- b) ja biedru skaits būtu mazāks par septiņiem;
- c) ja biedrību izsludina par maksātnespējīgu.

83. Rodoties apstākļiem, kas dod iemeslu iekustināt jautājumu par biedrības likvidāciju, valdes pienākums ir bez kavēšanās sasaukt pilnu sapulci, kuŗai jālemj vai nu par biedrības likvidešanu, vai to apstākļu novēršanu, kuŗi likvidāciju izsauc.

84. Biedrības likvidācijas gadījumā uz § 81. pamata likvidāciju izdara valde, ja pilna sapulce to neuzdod izdarīt īpaši ievēlētiem, ne mazāk kā trim

likvidatoriem. Pilnas sapulces lēmums par likvidāciju paziņojams apgabaltiesai un publicējams «Valdības Vēstnesī» un vienā no vietējiem laikrakstiem.

85. Uz likvidatoriem attiecas vispārēji noteikumi, kādi zīmējas uz valdes locekļiem un tie ir uz tiem pašiem pamatiem atbildīgi par biedrībai nodarītiem zaudējumiem, kā arī stāv revīzijas komisijas kontrolē.

86. Likvidatori saņem un piedzen to, kas biedrībai nākas un izpārdod biedrības mantu. Viņi apmierina vienmērīgi visas prasības pret biedrību un likuma parkāpšanas gadījumā ir solidari atbildīgi pret viņas kreditoriem.

P i e z ī m e. Atbildība krīt arī uz revīzijas komisijas locekļiem, ja tie pēc nekārtību uziešanas nav rakstiski cēlušies ierunas.

87. Ja biedrības mantas nepietiek visu zaudējumu segšanai, tad likvidatori aprēķina, kāda zuma katram biedrim, proporcionāli viņa atbildības lielumam, saskaņā ar šo statutu 20. pantu, jāiemaksā biedrības parādu nolīdzināšanai, un ja biedri šo zumu viena mēneša laikā neiemaksā, piedzen to no viņiem tiesas ceļā.

88. Biedrības vārdā uzņemties jaunus pienākumus likvidatori var tikai tāi gadījumā, ja pilna sapulce viņiem šo tiesību piešķirusi.

89. Pēc biedrības parādu nolīdzināšanas atlikušo mantu likvidatori nodod citiem kooperatīviem, ievērojot vispirms pēc saviem mērķiem likvidētai biedrībai radniecīgus kooperatīvus, vai arī izlieto citiem vispārderīgiem mērķiem, saskaņā ar statutu noteikumiem vai likvidācijas pilnas sapulces lēmumiem.

90. Pēc likvidācijas nobeigšanas likvidatori sastāda pārskatu par savu darbību, kuŗu kopā ar revīzijas komisijas atsauksmi ceļ priekšā pilnai sapulcei apstiprināšanai.

91. Pēc pārskata apstiprināšanas par likvidācijas nobeigšanu jāpaziņo apgabaltiesai dēļ attiecīgas atzīmes kooperatīvu biedrību sarakstā un izsludināšanas «Valdības Vēstnesī». Biedrības grāmatas un dokumentus likvidatori nodod apgabaltiesas uzglabāšanā.

X. Papildu noteikumi.

92. Gadījumos, kas nav šinīs statutos paredzēti, biedrība un viņas organi rīkojas saskaņā ar vispārīgiem Latvijas valsts likumiem un valdības rīkojumiem, kā pastāvošiem, tā turpmāk izdodamiem.

